

KURSUSBESKRIVELSER FOR EFTERÅRET 1996

Introduktionsperioden P0 (2.9.96 - 1.10.96)

Introduktionsperioden, der omfatter ugerne 36, 37, 38 og 39, har forskellige temaer i de forskellige storgrupper. Der vil blive afholdt introduktionsforelæsninger i jeres storgrupper i uge 36.

De centrale kurser (fælles for alle) i introduktionsperioden (P0) omfatter:

- *Samfundsvidenskabeligt filosofikum* (4 kursusgange).
- *Bibliotek-benyttelse (AUB)* (1 kursusgang)
- *Informatik* (1 kursusgang + øvelser i PC-rum)
- *Gruppens psykologi* (1 kursusgange + 1 gang med gruppeøvelser)

1. projektperiode P1 (2.10.96 - 31.1.96)

1. projektperiode (P1) starter mandag d. 2.10.96 (efter ruskurset) og slutter 31.1.96. I denne projektperiode holdes der centrale kurser frem til uge 48. Der ligger desuden 6 kursusgange i jura i januar 1997. De hører også med til P1.

De centrale kurser i 1. projektperiode omfatter:

- *Samfundsvidenskabeligt filosofikum*: 5-8: videnskabsteoretiske ismer og metode; 4 kursusgange.
- *Sociologi og statistik*: 1: introduktion til sociologi; 2-4: metodebegreber og statistik; 5-7: organisationsteori; 8-10: arbejds- og levevilkår; 10 kursusgange i alt.
- *Jura*: 1-3: grundlagsproblemer; 4-9: arbejdsret; 10-15: statsret (januar 1996); 15 kursusgange i alt.

Samfundsvidenskabeligt filosofikum - introduktion (1-4)

Kursusholder Jes Adolphsen

Formål

At give jer den første introduktion til det problemorienterede projektorganiserede universitetsstudium.

Forventet udbytte

I forventes efter disse forelæsninger at have en rimelig klar forestilling om, hvordan et projekt ser ud, og at kunne bruge begreber som "problem", "teori" og "metode". Og I skal i hvert tilfælde have en fornemmelse af, at det ikke er let at erkende.

Indhold i hovedtræk

(SF-1) Hverdagsbevidsthed og erkendelse

Om forskellen mellem at gå i gymnasiet eller HF og studere på et universitet. Om forskellen på at studere for at blive socialiseret og studere for at erkende. Det centrale begreb vil være hverdagsbevidsthed. Og der vil være en introduktion til resten af forelæsningsrækken "samfundsvidenskabeligt filosofikum".

Litteratur

"ABC i problemformulering, problemløsning og projektskrivning", Jes Adolphsen & Palle Qvist. 4-20 (ABC'en er kommet i en ny udgave, så det kan være at sidetallene ikke passer).

(SF-2) Problemorienteret erkendelse

Kort om "videnskab" og "videnskabsteori". En præsentation af hvorledes et problemorienteret projekt kan være opbygget, nemlig den model der præsenteres i ABC'en og "Problemer i videnskab", og dermed en første præsentation af begreberne "problem", "metode" og "teori".

Litteratur

"ABC i problemformulering, problemløsning og projektskrivning", Jes Adolphsen & Palle Qvist, s. 21-64.

"Problemer i videnskab", Jes Adolphsen, s. 7-28.

(SF-3) Problemer

Om hvad et problem er. Og den gode problemformulering. Og hvilken funktion den har i projektarbejdet.

Litteratur

"ABC i problemformulering, problemløsning og projektskrivning", Jes Adolphsen & Palle Qvist, s. 21-28 en gang til.

"Problemer i videnskab", Jes Adolphsen, s. 29-35 og 65-72.

(SF-4) Om teorier

Og om hvordan man afprøver, og hvordan man ikke kan afprøve dem. Om empiriens rolle.

Litteratur

"Problemer i videnskab", Jes Adolphsen, s. 47-65 og 81-92.

"ABC i problemformulering, problemløsning og projektskrivning", Jes Adolphsen & Palle Qvist, s. 28-41 en gang til.

Samfundsvidenskabeligt filosofikum - videnskabsteoretiske ismer og metode (5-8)

Kursusholder Lennart Nørreklit

Formål

At give jer et første indblik i forskellige videnskabsteoretiske opfattelser (ismerne: positivisme, rationalisme, hermeneutik, kritisk teori og marxisme) og disses betydning for tilrettelæggelsen af projektarbejdet og kvalitets- og sandhedskriterier. Der skal desuden gives en første fornemmelse af, hvorledes de forskellige metoder hænger sammen med det videnskabelige paradigme på den ene side og selve undersøgelsesområdet (teori og problem) på den anden. Dette skal give jer en øget føling for, hvorledes der kan argumenteres for sammenhængen i en erkendelsesproces.

Forventet udbytte

Efter disse forelæsninger forventes I at have en forestilling om forskellen mellem de væsentligste paradigmer og kende vigtige argumenter pro et contra. I skal kunne bruge begreber som "positivisme", "marxisme" og "hermeneutik".

Indhold i hovedtræk

Inden kursusstart får I udleveret en nærmere plan for de 4 kursusgange. De vil omhandle flg:

Paradigmer: positivisme, rationalisme, hermeneutik/Kuhn. Arbejdsparadigmer, herunder forhold mellem undersøgelsesgenstand og metode samt fag og metodesyn.

Litteratur

Videnskabsteori, Nørreklit, Lennart & Jes Adolphsen, AUC, 1994.

"Sociologi - en grundbog til et fag", Heine Andersen (red), kap. 1, 2 og 3.

Informatik

Formål

Kommunikation er nøgleordet for informatik. Formålet er, at den studerende opnår grundlæggende færdigheder i moderne metoder og teknikker til at *søge, bearbejde* og *formidle* oplysninger ved hjælp af edb i studie af samfundsvidenskabelige problemer.

Meningen er at introducere informatik integreret i undervisningsforløbet ud fra en funktionel tilgang. Det betyder, at hovedvægten lægges på introduktion til anvendelse af programmel, der er let tilgængeligt, indlysende nyttigt og umiddelbart anvendeligt i projektarbejde og kurser. Det drejer sig primært om tekstbehandling til rapportskrivning samt regneark som hjælpemiddel til fremstilling af tabeller, diagrammer og modeller. Formålet søges helt overvejende opnået som en integreret del af projektarbejdet med trykte og elektroniske håndbøger som hjælpemiddel. Der afholdes normalt ikke deciderede kurser i programbrug, udover et kort introduktionskursus ved semesterstart. Dog udbydes et frivilligt introduktionskursus til brug af internet.

Den studerende skal opnå grundlæggende færdigheder indenfor edb, såsom at

- Kunne fremstille projektrapporter med opsat tekst, tabeller og grafik med tidssvarende tekstbehandlingsudstyr.
- Forstå de basale sider af datamaters funktion og virkemåde og herunder benytte denne viden til effektivisering af sin anvendelse
 - programmel og maskinel
 - samt til korrekt formulering af servicebehov overfor edb-medarbejdere.
- Kunne anvende avanceret regnearksprogrammel til hurtig fremstilling af statistiske tabeller og grafik, elementære statistiske teknikker såsom krydstabulering
- Have kendskab til modelkonstruktion, simulering og optimering
- Kunne orientere sig i blandede edb-miljøer og forbundne systemer og herunder kunne benytte kommunikationsprogrammel.
- Have kendskab til databaser, herunder kunne søge, sortere og finde relevante oplysninger i korrekte databaser.

Programmer

Der anvendes grafiske brugerflader baseret på Windows95. Til tekstbehandling benyttes Lotus Word Pro, som regneark bruges Lotus 1-2-3, og som databaseprogram Lotus Approach. Til elektronisk post benyttes Lotus cc:Mail. Anti-virus programmer kan kopieres frit til hjemmebrug. For meget beskedne udgifter har studerende mulighed for at låne licenser til øvrige programmer.

Der er adgang til at søge information, dels på CD ROM i lokalnettet, dels litteratursøgning med

universitetsbibliotekets søgesystem AUBOLINE, dels ude i verden over Internet ned Netscape. Til ekstern kommunikation er der adgang via UNIX-server. Lokalt arbejdes for tiden på OS/2-server.

En specialmaskine med stor skærm til finere opsætningsarbejde kan også benyttes til scanning. En anden specialmaskine er til multimedie.

Hjælp til Selvhjælp

Der er udarbejdet et skræddersyet hjælpemateriale, dels som håndbøger, dels elektronisk. Det er meningen af dette materiale skal kunne fungere som opslag og hjælp til selvhjælp. Materialet er indrettet efter de anvendte programmer på uddannelsen. Der bruges ikke ret mange kursustimer på området. Det er derfor vigtigt, at man selv kommer hurtigt igang. Der afholdes én introducerende forelæsning ved semesterstart. Til personlig hjælp lægges hovedvægten på brugerassistancen. Her kan man få hjælp til systemproblemer og programbrug i brugerrumme-
ne. Der er brugerrum i nordfløjen på 2. og 4. etage. Tidspunkter for brugerassistancens tilstedeværelse angives ved opslag.

Litteratur

EDB på SAMF-BASIS, Steen Ørndorf.

Et lille hefte, der skal medbringes til introduktionskursus. Købes for trykkeomkostningerne i Centerboghandlen ved semesterstart.

Introduktion til edb i samfundsvidenskab, Steen Ørndorf (edb introduktion for begyndere, bl.a. med vejledning til køb af egen PC, men også lidt sværere emner som modelkonstruktion).

Introduktion til rapportskrivning med edb, Steen Ørndorf (gennemgår meningen med tekstbehandlingsprogrammer med eksempler i Lotus Word Pro. Det er ikke en egentlig manual, men et gennemgang af, hvad man bruger en tekstbehandler til i projektarbejdet. Med den viden kan du lave pænere rapporter hurtigere. Du vil også få lettere ved at bruge den "rigtige" manual). **Begge bøger ligger i edb-rum til fri kopiering for studerende på basis.**

Til Statistik

Introduktion til beskrivende statistik med edb, Steen Ørndorf. Vil kunne købet til trykkeomkostningerne i Centerborghandlen ved semesterstart. Læsevejledning i materialet.

Andet materiale

I brugerrum er bl.a. anbragt vejledninger til brug af elektronisk post og Internet skrevet af Johnny Andersen.

På lokalnettets drev P: placeres hjælpefiler, eksempler m.v. der er anvendt i det trykte materiale. Der ligger også demofiler og shareware. Dette må kopieres ud på egne disketter.

Introduktionskursus (deltagelse obligatorisk)

Kursusholdere:

1. gang Johnny Andersen og Niels J. Blåbjerg

2. & 3. gang Niels J. Blåbjerg, Malene Schneider og Steen Ørndorf

Deltagelse er obligatorisk. Deltagerne får "kørekort" i form af varigt individuelt brugernavn. Studerende, der ikke deltager, får ikke brugernavn.

Meningen med introduktionskurset er at sikre at brugerne af systemet har den mest nødtørftige viden om korrekt adfærd i netopkoblede systemer og kendskab til anvendelsesprogrammet. Da fejlbetjening er hyppigste grund til problemer, er *deltagelse i kurset forudsætning for at få brugernavn*, og dermed adgang til systemet. Deltagelse registreres for hver enkelt studerende hver gang.

Introduktionskursus afvikles i de første semesteruger. Det består af tre dele:

- ½ times systemintroduktion og
- 1½ times introduktion til anvendelsesprogrammet.

Undervisningen afvikles i edb-rum med 1 underviser til hver projektgruppe. Alle gange medbringes papir, skriveredskab og litteratur (se ovenfor).

Anden del kører som niveaudelte øvelser, således at den mere trænede kan overspringe de første dele.

Tid og sted angives ved opslag.

Ved fremmøde til første del underskrives edb-erklæring og brugerkort med brugernavn udleveres. Mødes ikke 2. hhv. 3. gang slettes brugernavnet. Du vil derefter ikke kunne få adgang til edb. på Basis.

Ved udeblivelse, grundet sygdom eller lignende, rettes omgående henvendelse til *Steen Ørndorf, rum 423, Strandvejen 19 (postkasse ved Eva Brøndum)*

Internetkursus (deltagelse frivillig)

Kursusholder Per Larsen

Der vil løbende være mulighed for at blive introduceret til brug af internet. Se opslagstavler.

Eget edb-udstyr

Fakultetet betragter personlig anskaffelse af en computer og programmer som en naturlig studieudgift. Studiet forudsætter i praksis, at den enkelte råder over eget udstyr især til indtastning af tekst. De 20 netopkoblede PC'ere i brugerrummene m.v. kan ikke dække samtidige skrivebehov for henved 600 studerende.

Brugerasistance

Informatikcenter (IC1&2) har regelmæssigt placeret medarbejdere på Strandvejen 19 for at yde brugerasistance. Den faste medarbejder, Johnny Andersen, er normalt til stede hele mandage samt torsdag formiddag. Studentermedhjælpen, Niels Jørgen Blåbjerg, er tilstede i mindre

omfang på skiftende tidspunkter. Mødetidspunkter angives ved opslag.

Informatikcentrets brugerassistance hjælper med systemproblemer, såsom fejlfungerende printere, defekte filer m.v. I skiftende omfang hjælpes med anvendelsesprogrammel.

Henvendelse om systemproblemer *skal* ske til informatikcenterets medarbejdere, *ikke* til sekretærer, betjente eller vejledere. Haster det, og er der ingen edb-medarbejder til stedet, må man ringe til IC 1&2 på 98 15 85 22.

Brugerassistancens kontor er lokale 424 på 4. etage.

e-mail til Johnny Andersen:

JA (fra internet: ja@socsci.auc.dk)

e-mail til Niels Jørgen Blåbjerg

NIELS (fra internet: nielsj@socsci.auc.dk)

Til introduktionskursus + statistikhjælp ved ugeopgave desuden

e-mail til Malene Schneider

MALENE (fra internet: malene@socsci.auc.dk)

Til internetkursus

e-mail til Per Larsen

Maegler (fra internet: maegler@socsci.auc.dk)

EDB-udvalg

Studienævnet for Basisuddannelsen har et edb-udvalg som beskæftiger sig med edb i undervisningen samt foretager indstillinger vedrørende anskaffelser af edb-udstyr. Henvendelse f.eks. til formanden: Steen Ørndorf, lokale 423, Strandvejen 19.

e-mail til Steen Ørndorf

STEEN (fra internet: steen@i4.auc.dk)

Statistik

Kursusholder: forelæsninger: Jan Holm Ingemann - miniprojekt: studentermedhjælp i edb-rum - gruppevejledning: projektvejleder

Formål

Formålet med undervisningen er, at den studerende opnår grundlæggende færdigheder i statistiske metoder og teknikker til at *søge, bearbejde* og *formidle* oplysninger i studiet af samfundsvidenskabelige problemer.

Formålet søges primært opnået i projektarbejdet. Der afholdes 2 forelæsninger i statistik i sociologikurset under sociologisk metode inden mini-projektet. Desuden vil der være mulighed for at få hjælp i edb-rum til brug af regnearks- eller databaseprogram i miniprojektugen.

Meningen med kursusformen er at introducere beskrivende statistik integreret i undervisningsforløbet ud fra en funktionel tilgang. Man skal kunne benytte kvantitative oplysninger på en konstruktiv og kritisk måde i projektarbejdet til dokumentation, som led i undersøgelsen af den valgte problemstilling, og som led i argumentationen for projektets konklusioner. Desuden skal oplysningerne kunne fremstilles for andre på en korrekt, informativ måde. Integrationen af statistik i projektarbejdet betyder, at hovedvægten lægges på den faglige vejledning i projektgruppen.

Forventet udbytte

Statistikundervisningen skal sikre, at den studerende opnår et elementært kendskab til beskrivende statistik, med henblik på at kunne bearbejde og formidle statistiske data, såsom at

- Kunne udvælge og gruppere data hensigtsmæssigt i forhold til en given problemstilling
- Kunne bearbejde og formidle data hensigtsmæssigt
 - på tabelform
 - i diagrammer
 - eller som gennemsnit
- Kunne give en kritisk fortolkning af fremstillede data
- Kunne anvende regnearks- og databaseprogrammer
 - til hurtig fremstilling af statistiske tabeller og grafik,
 - elementære statistiske teknikker såsom krydstabulering
- Have kendskab til modelkonstruktion, simulering og optimering.

Forelæsninger

Der afholdes to introducerende forelæsninger i forbindelse med miniprojektet. Forelæsningerne vil koncentreres om principielle problemstillinger omkring anvendelsen af statistik i samfundsvidenskabelig sammenhæng. Endvidere vil simple teknikker blive gennemgået. Pensum til hver forelæsning vil fremgå af nedennævnte støttenoter.

Litteratur

Der er udarbejdet et skræddersyet materiale. Det er meningen, at dette materiale både skal kunne fungere som introduktion til emnet, og som håndbog for benyttelse af regnearket Lotus 1-2-3 til fremstilling af tabeller, diagrammer og enkle statistiske beregninger, samt spørgeskemateknik med databaseprogrammet Lotus Approach. Som datagrundlag er helt overvejende benyttet Danmarks statistiks 10 års oversigt på diskette. Hensigten er at lette læserens adgang til at arbejde med eksemplerne i håndbogen.

Introduktion til beskrivende statistik med edb af Steen Ørndorf. Vil kunne købes til trykkeomkostningerne i Centerboghandlen ved semesterstart. *Læsevejledning i materialet.*

Endvidere støttenoter af Jan Holm Ingemann. Disse noter vil ligge til kopiering ved storgruppesekretærene.

Andet materiale

På lokalnettets drev P: placeres hjælpefiler, eksempler på diagrammer m.v., der er anvendt i det trykte materiale. Dette må kopieres ud på egne disketter.

Evaluering

På basisuddannelsen evalueres brugen af beskrivende statistik som en del af minirapporten, og ellers løbende som integreret del af projektarbejdet.

På 2. semester forventes du at kunne bruge regneark til opgaver i økonomikurset. På 3. semester m.v. evalueres teoretisk statistik selvstændigt som studieenhedskursus for studierne samfundsfag/administration, samfundsøkonomi og erhvervsøkonomi.

På Samfundsfag/administration anvendes regnearket Lotus 1-2-3 som statistikprogram.

Gruppens psykologi

Kursusholder Søren Keldorff

Formål

Basisuddannelsen er indgangen til studieformen eller pædagogikken på Aalborg Universitet:

det problembaserede projektarbejde i grupper, hvortil der knytter sig en del teori om såvel indlæringen som selve arbejdsformen. Formålet med dette kursus er at introducere til nogle af de gruppepsykologiske teorier, der ligger bag - samt gennem gruppedynamiske øvelser at illustrere dem i praksis.

Forventet udbytte

Det forventes at de studerende på baggrund af deltagelse i forelæsningen og øvelserne tilegner sig en grundlæggende "procesbevidsthed" d.v.s. en brugbar viden om faser, roller kommunikation, samarbejde og konfliktløsning i grupper - med henblik på en bedre forståelse og dirigering af det kommende projektarbejde.

Indhold i hovedtræk

Kurset består af en forelæsning (2 timer) og en øvelsesgang i hold á ca. 50 studerende (3 time). Eftersom gruppepsykologiens mål: at træne procesbevidsthed - især er noget, der læres "gennem kroppen" er det vigtigt at man får begge dele med - altså både forelæsningen og øvelsesgangen.

Litteratur

Tæt-på-en-gruppe - en projektgruppes besvær og succés, Søren Keldorff, Edupax, 1996 - som forventes læst inden forelæsningen.

Øvrigt materiale i form af overheads fra øvelsesgangen vil foreligge til selvkopiering hos sekretærerne efter øvelserne.

Angående de enkelte holds tidspunkter for øvelsesgangen: se kursusplanen.

Sociologi/introduktion - Hvad er sociologi? (1)

Kursusholder Per Salomonsen

Formål

Hvad handler sociologi om? Hvad kan sociologi bruges og misbruges til?

Forventet udbytte

Inspiration til at anvende sociologiske tilgange i studiet - specielt i mini-projektet og i 1. projekt.

Indhold i hovedtræk

Klassisk og moderne sociologi. Praktiske konsekvenser af sociologiske analyser og synteser.

Litteratur

Sociology, Anthony Giddens, kap. 1

Sociologi - en grundbog til et fag, Heine Andersen, kap. 1 og kap. 4.

Sociologi - metodebegreber og statistik (2-4)

Kursusholder Per Salomonsen og Jan Holm Ingemann

Formål

At lære at definere og anvende de væsentligste metodebegreber i sociologiske undersøgelser.

Forventet udbytte

Forelæsningerne er lagt så tidligt i basisuddannelsen, at metodebegreberne kan blive anvendt allerede i 1. semesters egentlige projekt, P1. Og så skal metodebegreberne i øvrigt bruges i hvert projekt i resten af studiet. Forelæsningerne skal også bruges i dét miniprojekt, som ender med evalueringen af sociologi. Miniprojektet bliver hovedsagelig en øvelse i at bruge metodebegreberne.

Indhold i hovedtræk

Gennemgang af simple undersøgelser med anvendelse af metodebegreberne. - *Se også "Statistik"-beskrivelsen s. 7-9.*

Litteratur

Grundlæggende metodebegreber i sociologi, Per Salomonsen - forventes læst inden forelæsningerne. - *Se også "Statistik"-beskrivelsen s. 7-9.*

Sociologi - organisationsteori (5-7)

Kursusholder Janne Seemann

Formål

at introducere det organisationsteoretiske fagområde og derved opnå indsigt i organisationer og organisationsforholds betydning for arbejds- (og leve-) vilkår i Danmark.

Forventet udbytte

I skal have opnået en forståelse for, hvordan en given organisationsstruktur er med til at skabe en given adfærd (- og vise versa). I skal kunne forholde jer kritisk analyserende til de arbejdspladser/organisationer, som I arbejder med i projekterne - f.eks. udfra analyser om samspil mellem struktur, teknologi, opgaver og aktører (ansattes viden og holdninger). I skal kunne "tænke bag om" begrebet organisatorisk effektivitet og skal kunne se anvendelsen af bestemte organisationsformer i en historisk sammenhæng.

Indhold i hovedtræk

(SOC-5): Introduktion til organisationsteori

Kort om pyramidetænkning. Den klassiske organisationsteori - Scientific Management (Fr. Taylor).

Litteratur

Organisation - Struktur - Kultur - Processer, Jørgen Frode Bakka & Egil Fivelsdal, kap. 1.
Forandringer i offentlige organisationer, Janne Seemann, kap. 1 og 2.
Sociologi - en grundbog til et fag, Heine Andersen (red), kap. 6.

(SOC-6): Den klassiske organisationsteori (fortsat). Bureaucratiet som organisationsform (M. Weber)

Litteratur

Organisation - Struktur - Kultur - Processer, Jørgen Frode Bakka & Egil Fivelsdal, kap. 2.
Forandringer i offentlige organisationer, Janne Seemann, kap. 3 og 7.

(SOC-7): Situationsafhængig organisationsteori. Motivation. Alternative organisationsformer. Organisationscase (øvelse)**Litteratur**

Organisation - Struktur - Kultur - Processer, Jørgen Frode Bakka & Egil Fivelsdal, kap. 3 og 7.

Forandringer i offentlige organisationer, Janne Seemann, kap. 4, 5, 6, og 8.

Disse tre kursusgange sigter mod at give jer en kort introduktion til organisationsteori. Det gøres ved at gennemgå nogle få men centrale teorier indenfor dele af organisationsteoriens hovedområder og præsentere nogle konkrete alternativer til de traditionelle bureaukratiske organisationsformer.

Vægten lægges på den klassiske organisationsteori og herunder en gennemgang af bureaukrati som organisationsform. Der fokuseres på udviklingen af især det offentlige bureaukrati op gennem dette århundrede. Herunder bureaukратиets fordele og bureaukrati-problemer (effektivitet, fleksibilitet og fremmedgørende virkninger). På linie med bureaukrati gennemgås Scientific Management (SM). Der fokuseres på væsentlige faktorer bag SM's opståen, organisationskultur, tids- og bevægelsesstudier, nogle grundlæggende forudsætninger for SM og endelig en kritik af SM.

Efter gennemgangen af den klassiske organisationsteori præsenteres Leavits model, der bygger på den mere moderne organisationsteori, og som giver en ramme for gennemgang af den situationsafhængige organisationsteori. Endelig præsenteres tre forskellige alternative organisationsformer og der afsluttes med en case, der indeholder elementer af organisationsanalyse og organisationsforandring.

Seminaraktivitet i uge 47

Dette seminar retter sig primært mod jer, som inkluderer organisationsteori i projektarbejdet. I uge 45 indsamles problemformuleringer fra de grupper, som arbejder med organisationsteoretiske perspektiver. De sendes til kursusholderen, som på tværs af storgrupperne formulerer nogle organisatoriske temaer (højst 3-4). Den 20.11.1996 afholder kursusholderen et seminar for hvert af disse temaer af et par timers varighed.

Hvert af seminarerne vil indeholde et kort oplæg fra kursusholderen, men med vægt på dialog med jer om jeres projekter - herunder angrebsvinkler, anbefalelsesværdig litteratur etc.

Sociologi - arbejds- og levevilkår (8-10)

Kursusholder Ann-Dorte Christensen

Formål

At give jer en generel introduktion til centrale problemstillinger i tilknytning til arbejds- og levevilkår. At opbygge en forståelse hos jer for baggrund og sammenhæng i centrale brydnings- og forandringstendenser i Danmark i dag.

Forventet udbytte

- At I har et grundlæggende kendskab til sociologiens indfaldsvinkler og problemstillinger i tilknytning til arbejds- og levevilkår, samt at I er i stand til at inddrage dette kendskab i jeres projektarbejde.

- At I har et grundlæggende kendskab til begreber og analyser af
 - a) udviklingen i og forholdet mellem staten, markedet og det civile samfund,
 - b) skabelse og opretholdelse af uligheder og
 - c) kulturforandringer.
- At I kan bruge dette kendskab som en støtte dels til konkrete analyser i projektarbejdet og dels til at se konkrete projektemner i en bredere sammenhæng.
- At I har en fornemmelse af bredden i sociologiske problemstillinger, men samtidig oparbejder evne til at afgrænse, konkretisere og perspektivere konkrete analyseområder.
- At I har indsigt og erfaring i at bearbejde og perspektivere "hverdagsbevidsthed" gennem emnegruppe-seminaret, samt at I opbygger forståelse for begrænsninger og muligheder i jeres kulturelle udgangspunkt.

Indhold i hovedtræk

Kurset er planlagt med tre tematiske vinkler.

(SOC-8): Arbejds- og levevilkår i velfærdsstaten. Stat - Marked - Civilt samfund

Den første vinkel er en mere generel overordnet vinkel, som lægger vægt på strukturering og forskydning mellem stat, marked og civilt samfund. Der vil blive introduceret, hvad der ligger i "de tre sfærer", samt forskydning og udvikling mellem dem med særlig vægt på forholdet mellem det offentlige og private område.

Litteratur

Sociologi - en grundbog til et fag, Heine Andersen (red) kap. 8 og 9.

(SOC-9): Uligheder med vægt på klasser og køn

Denne vinkel fokuserer på uligheder med særlig vægt på klasse- og kønsskævheder. Hvad skaber lighed, hvordan kommer de til udtryk i dag? Hvilke styrker og begrænsninger findes der i handlingsstrategier i dag?

Litteratur

Sociologi - en grundbog til et fag, Heine Andersen (red), kap. 5.

Sociology, Anthony Giddens, kap. 6, s. 160-185 og kap. 7, s. 211-237.

(SOC-10): Kultur og hverdagsliv

Denne tredje vinkel tager kultur- og hverdagslivsdimensionen op. Hvad er kultur for en størrelse? Hvordan skabes symboler og hvordan skal de forstås/tolkes? Hvilke grundlæggende kulturforandringsprocesser findes der i det danske samfund i dag?

Litteratur

Sociologi - en grundbog til et fag, Heine Andersen (red), kap. 14.

Sociology, Anthony Giddens, kap. 2, s. 29-58.

Evt. yderligere litteratur oplyses senere.

Seminar d. 28.10.1996

Plan følger.

Jura (1-15)

Kursusholder Claus Haagen Jensen

Formål

- At introducere juraen (eller "retsvidenskaben") som fag - både med hensyn til genstand og metoder
- At bibringe jer kundskaber og anvendelsesfærdigheder vedr. retsstof inden for nogle udvalgte områder.

Forventet udbytte

Se Formål og den fremhævede tekst nedenfor.

De to nævnte formål er tæt sammenhængende på den måde, at det første formål næppe kan indlæres på et rimeligt niveau uden inddragelse af retsreglerne på specifikke felter. Det vil sige, at også den undervisning, som umiddelbart angår særlige områder, har til formål at introducere juraen som fag.

Som særlige retsområder i kurset er valgt dels emner fra statsretten og dels hovedtræk af den kollektive arbejdsret. Baggrunden for valget af netop disse felter er den opfattelse, at disse i særlig grad vil være nyttige for arbejdet på basisuddannelsen - enten i det pågældende eller det følgende semester. Desuden vil de pågældende områder tillige i forskellig grad være af betydning for overbygningsuddannelserne.

Det er altid vanskeligt præcist at angive, til hvilket niveau en indlæring skal ske. Det kan forhåbentlig tydeliggøre det tilstræbte niveau lidt at sige, *at den studerende ved kursets afslutning forventes at være i stand til at løse praktiske forekommende retlige problemer inden for de udvalgte retsområder*. Det vil sige, at der principielt satses på en anvendelsesfærdighed, men dette må ikke få den studerende til at overse, at sådan færdighed forudsætter en betydelig viden om og forståelse af stoffet.

Indhold i hovedtræk

- a) En generel behandling af nogle centrale grundlagsproblemer i juraen. Her tages navnlig spørgsmål op om, hvad "ret" er, og hvad der karakteriserer "den juridiske metode".
- b) Hovedtræk af den kollektive arbejdsret, dvs. de regler der gælder om kollektive overenskomster og organisationernes indgåelse og håndhævelse af sådanne. Bl.a. belyses spørgsmål om retten til at blive medlem af en arbejdsmarkedsorganisation, om fredspligt og konfliktret og om arbejdsgiverens såkaldte "ledelsesret". I sidstnævnte sammenhæng behandles bl.a. forbudet mod at diskriminere ud fra kønskriterier.
- c) Udvalgte statsretlige emner. Disse omfatter for det første de vigtigste regler om de øverste statsorganer i Danmark, dvs. folketinget, regeringen og domstolene. For det andet dækkes, hvordan Danmark i retlig forstand er knyttet til det internationale samfund i almindelighed og specielt til EF. For det tredje belyses nogle spørgsmål om menneskerettigheder. Udgangspunktet tages her i den danske grundlov, men også internationale regler om menneskerettigheder inddrages, navnlig den europæiske menneskerettighedskonvention. Delemnet menneskerettigheder behandler især ytringsfriheden, organisationsfriheden og den personlige frihed.

Undervisningsform

Kurset afholdes overvejende i form af forelæsninger. I timerne vil der dog også være et element af øvelser, idet I forventes at indgå i en diskussion om konkrete opgaver af samme type som dem, der stilles ved evalueringen. Under forelæsningerne anvendes OH-plancher.

Lektionsoversigt

Lektion	Emne	Litteratur
1	Grundlagsproblemer 1 - Teorier om "ret" - Retskilder	forelæsningsplancher.
2	Grundlagsproblemer 2 - Fortolkninger af skrevne bestemmelser - Bevisproblemer	forelæsningsplancher
3	Grundlagsproblemer 3 - De retlige sanktioner	forelæsningsplancher
4	Arbejdsret 1 - Arbejdsretten - begreb og retskilder - Arbejdsmarkedets organisationer	Ruth Nielsen, Lærebog i arbejdsret, 1994, s. 15-33 og 49-72
5	Arbejdsret 2 - Kollektive overenskomster - Fredspligtens udstrækning	Ruth Nielsen, a.st., s. 73-102.
6	Arbejdsret 3 Konflikter på arbejdsmarkedet - faglig voldgift - arbejdsretten	Ruth Nielsen, a.st., s. 103-124.
7	Arbejdsret 4 - Ledelsesretten, navnlig diskriminationsforbud	Ruth Nielsen, a.st., s. 125-129 og 168-184.
8	Arbejdsret 5 - Arbejdsgiverens ledelsesret, fortsat	Ruth Nielsen, a.st., s. 129-134, 189-191 og 224-234.
9	Arbejdsret 6 - Opsamling på lektion 4 - 8.	
10	Statsret 1 - De øverste statsorganer i Danmark - folketinget, regeringen og domstolene.	Til lektionerne 10 - 15, der afvikles i januar 1996, oplyses læsestoffet senere.
11	Statsret 2 - De danske statsorganers funktioner, herunder om magtadskillelæren - Danmarks forhold til det internationale samfund, herunder om forholdet mellem dansk ret og folkeret (international ret).	Til lektionerne 10 - 15, der afvikles i januar 1996, oplyses læsestoffet senere.
12	Statsret 3 - Danmark og Den Europæiske Union - Unionens institutioner - Unionens retsakter og disses forhold til dansk ret.	Til lektionerne 10 - 15, der afvikles i januar 1996, oplyses læsestoffet senere.
13	Statsret 4 - Introduktion om menneskerettighedsbeskyttelse - Ytringsfriheden	Til lektionerne 10 - 15, der afvikles i januar 1996, oplyses læsestoffet senere.
14	Statsret 5 - Organisationsfriheden	Til lektionerne 10 - 15, der afvikles i januar 1996, oplyses læsestoffet senere.
15	Statsret 6 - Den personlige frihed	Til lektionerne 10 - 15, der afvikles i januar 1996, oplyses læsestoffet senere.

Litteraturliste efteråret 1996

Samfundsvidenskabeligt filosofikum

Adolphsen, Jes: *Problemer i videnskab*, Aalborg Universitetsforlag, 2. udgave, 2. oplag, 1993.

Adolphsen, Jes & Palle Qvist: *ABC i problemformulering, problemløsning og projektskrivning*, Gyldendal, 1995.

Nørreklit, Lennart & Jes Adolphsen: *Videnskabsteori*, AUC, 1994.

Gruppens psykologi

Søren Keldorff: *Tæt-på-en-gruppe - en projektgruppes besvær og succés*. Edupax 1996.

Sociologi

Andersen, Heine (red.): *Sociologi - en grundbog til et fag*, Hans Reitzels Forlag, 1992.

Bakka, Jørgen Frode & Eigil Fivelsdal: *Organisation - Struktur - Kultur - Processer*, Handelshøjskolens Forlag, 2. udg., 1992

Giddens, Anthony: *Sociology*, Polity Press, second edition, fully revised & updated, 1993.

Per Salomonsen: *Grundlæggende metodebegreber i sociologi*, Akademisk Forlag, 1995.

Seemann, Janne: *Forandringer i offentlige organisationer - nogle hovedtendenser og dilemmaer*, AUC, 1990.

Jura

Jensen, Claus Haagen: *Materialiesamling til jurakursus på Samf.Basisuddannelsen*, AUC, efteråret 1995.

Jensen, Claus Haagen: *Opgavesamling med generel besvarelsesvejledning*, Jurakurset, samf. basis, 1995.

Nielsen, Ruth: *Lærebog i arbejdsret*, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 5. rev. udg. 1994.

Zahle, Henrik: *Dansk Forfatningsret 3. Menneskerettigheder*. Christian Ejlers Forlag, 1989 (uændret genoptryk 1992). Bogen er en tilføjelse til litteraturlisten i velkomstjecen.

Informatik og Statistik

Ørndorf, Steen: *Introduktion til beskrivende statistik med edb*, Aalborg Universitet, 1995.

Ørndorf, Steen: *Introduktion til edb i samfundsvidenskab*, Aalborg Universitet, 1995.

Ørndorf, Steen: *Introduktion til rapportskrivning med edb*, Aalborg Universitet, 1995

*Den Samfundsvidenskabelige
Basisuddannelse*

Kursusbeskrivelse

Efterårssemesteret 1996